

Door samenwerken meer profijt van GIS

Limburgse gemeenten Gulpen-Wittem en Valkenburg aan de Geul slaan handen ineen.

Waarom het wiel twee keer uitvinden? Dat geldt ook voor het gebruik van GIS binnen een kleine gemeente. Het is ook maar de vraag hoe lang zij het nog alleen kunnen bolwerken. De samenwerkende Limburgse gemeenten Gulpen-Wittem (14.900 inwoners) en Valkenburg aan de Geul (17.200 inwoners) benutten GIS maximaal. "Beschouw elkaar niet als concurrent, maar ga gezamenlijk de uitdaging aan."

Voor wie vergadert in het gemeentehuis van Valkenburg ligt het gevaar van wegdromen op de loer; de vergaderzaal kijkt uit over het golvende Zuid-Limburgse Heuvelland met een prachtig kasteel als onbetwiste blikvanger.

In 2006 was Valkenburg de aankomstplaats van een Tour de France-etappe. Jean Bertram van de afdeling Planning & Beheer van de gemeente Valkenburg aan de Geul stapt ook graag op de fiets, en is bestuurslid van het jaarlijkse fiets-evenement de Mergelheuvelland Tweedaagse (www.mh2d.nl).

Jan Knubben (l) en Paul van Ooijen (r) van de Limburgse gemeenten Gulpen-Wittem werken samen met Jean Bertram (midden) van buurgemeente Valkenburg aan de Geul om samen te werken op GIS-gebied.

Bij hem aan tafel zitten twee medewerkers van de gemeente Gulpen-Wittem: Jan Knubben, medewerker Vastgoed en goed ingevoerd in geoinformatie, en Paul van Ooijen, beleidsmedewerker I&A. Een gesprek over GIS, samenwerking en toekomstdromen.

I-VISIE

Wat kenmerkt de gemeente Valkenburg aan de Geul? "Dagrecreaties, de mooie omgeving met groeves. En natuurlijk de centrale ligging in het heuvelland", somt Bertram op. Ook Gulpen-Wittem moet het hebben van toerisme en het landschap, maar de heren gaan de strijd niet aan om hun gemeente het beste voor het voetlicht te laten komen. Jan Knubben: "Er is geen sprake van concurrentie, we willen elkaar aanvullen. En juist omdat we zo op elkaar lijken, wilden we ook gaan samenwerken."

Paul van Ooijen legt uit hoe die samenwerking begon. Ten eerste moest er een zogenaemde I-visie opgesteld worden, een gemeentelijke strategie om ICT op alle verschillende niveaus te incorporeren. Deze visie legt alle plannen rondom de toepassingen en gevolgen van ICT voor de komende 5 jaar vast. Van Ooijen: "'Kunnen wij zo'n I-visie niet samen opstellen?', zeiden we als Gulpen-Wittem. We werkten al op andere vlakken samen met de gemeente Vaals, en het is vrij uniek

dat we nu met de drie gemeenten Gulpen-Wittem, Vaals en Voerendaal één Intergemeentelijke I-visie hebben opgesteld. Tot 2015 gaan we alle projecten rond basisregistraties, elektronische dienstverlening, Documentaire Informatievoorziening (DIV) en geoinformatie gezamenlijk oppakken." Aan Valkenburg aan de Geul hebben we nu gevraagd de I-visie te onderschrijven.

BAG-KOPPELING

Een andere vrucht van de samenwerking is de BAG-koppeling. Het bedrijf Centric heeft allerlei oplossingen om de aparte onderdelen te koppelen. Meerdere gemeenten, waaronder de twee Limburgse, hebben de koppeling inmiddels besteld. Knubben: "Een plaatje laat meer zien dan duizend woorden. Wij hadden daarom wel oren naar de tool die ESRI Nederland en Centric hebben ontwikkeld om ArcGIS in te zetten op BAG-gebied. Onze gemeenten zijn te klein om GIS-specialisten in huis te hebben, dus probeer je uit te diepen wat je al hebt. Ook op DIV-gebied willen we meer samenwerken, één visie op tafel krijgen. De meerwaarde van dat samenwerken is dat je elkaars sterke punten gebruikt, de taken kunt verdelen en niet het wiel opnieuw hoeft uit te vinden."

Andere voorbeelden van de samenwerking zijn: de recente overgang naar een gezamenlijk bodem

informatiesysteem (project van zes Zuid-Limburgse gemeenten), de gezamenlijke aanschaf van een informatiesysteem voor het beheren van digitale ruimtelijke plannen en het samen beschrijven van werkprocessen: Gulpen-Wittem heeft er al 310 beschreven, Valkenburg zou in de samenwerking de overige 180 kunnen doen. Vervolgens wisselen beide gemeenten hun resultaten uit. Bertram: "Natuurlijk kost het tijd om alles op elkaar af te stemmen, maar het doel heiligt de middelen." Van Ooijen: "Het nadeel is: je bent zo snel als de langzaamste partner. Toch wegen de voordelen zwaarder."

GIS-MINDED

Qua uitdagingen op technisch vlak vindt Knubben het vooral belangrijk dat iedereen dezelfde taal spreekt. "Medewerkers moeten GIS-minded worden, want kleine gemeenten kunnen financieel gezien nooit een GIS-afdeling opzetten." Bertram denkt bij organisatorische uitdagingen aan gezamenlijke acties. "In het heuvelland hebben we in het kader van de BAG-koppeling een integrale workshop gehouden;

als kleine gemeente ben je financieel gezien niet bij machte om zo iets te organiseren. De GIS-component wordt in de toekomst heel belangrijk, zeker in ons heuvellandschap. Nogmaals: een plaatje laat meer zien dan duizend woorden. Als hier een bouwplan wordt getoetst, dan kijkt men naar de aanwezigheid van groeves. Vroeger gebeurde dat met kaarten, tegenwoordig gebruikt men een GIS-programma."

Wat betreft de toekomst is Bertram duidelijk over de allergrootste uitdaging. "Dit is de vraag: kun je een facilitair bedrijf inrichten waarin je drie gemeenten op geografisch gebied met één eenduidig systeem kunt gaan bedienen? We hopen dat vóór 2015 te realiseren. Zowel voor onze eigen medewerkers, als het bedrijfsleven en de burgers in deze regio zou dat prettig zijn."

AUTEUR: Wilfred Hermans
E-MAIL: gemeenten@esri.nl

"Medewerkers moeten GIS-minded worden."

TIPS VOOR KLEINE GEMEENTEN

Knubben:
"Kijk in je omgeving of er gemeenten zijn met vergelijkbare grootte en dezelfde uitdagingen, en ga met elkaar in overleg."

Bertram:
"Beschouw elkaar niet als concurrent, maar ga gezamenlijk de uitdaging aan."

Van Ooijen:
"Het is een kleine moeite om even om de tafel te gaan zitten en de taken te verdelen."